

14 ta' Mejju, 1957

Imħallef:—

Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Paul Portelli ne. *versus* Joseph Portanier Mifsud pr. et ne.

Kompetenza — Klawsola Derogatorja tal-Ġurisdizzjoni

Il-ġurisprudenza tagħna tirritjeni valida, entro certi limiti u kondizzjonijiet, il-patti derogatorju għall-kompetenza territorjali; imma din hija eċċezzjoni li għandha tiġi mogħtija "in limine litis". Jekk tiġi mogħtija fi stadju ulterjuri tal-kawża, ma tistax tiġi attiżza għax għandu jitqies li giet rinunxjata, u li għalhekk reggħet bdiet issekk il-ġurisdizzjoni propria u ordinarja.

Il-Qorti; — Rat is-sentenza tagħha tas-16 ta' Gunju 1955, fejn jinsabu rijassunti d-domandi attriċi u l-eċċeżzjonijiet tal-konvenut nomine, u li biha ġie definit u deċiż illi l-konvenut, mhux personalment, imma bħala rappreżtant tad-ditta konvenuta, hu responsabbli lejn l-attur għad-danni li dan seta' sofra għar-raġunijiet indikati fl-att taċ-ċitazzjoni, u d-deċiżjoni tal-ispejjeż dwar l-inċident giet riżervata għad-deċiżjoni finali;

Rat in-nota tal-eċċeżzjonijiet tal-konvenut, li biha ssol-leva l-eċċeżzjoni tad-difett ta' ġurisdizzjoni ta' din il-Qorti in vista tal-klawsola numru (9) tal-“Conditions of Sale” annexa mal-konferma tal-ordni firmata mill-attur;

Rat l-imsemmija “Confirmation of Order”;

Tikkunsidra, dwar din l-eċċeżzjoni, wara li semgħet lid-difensuri;

Illi meta l-attur ordna lid-ditta konvenuta, per mezz tal-konvenut aġġent tagħha, il-merkanzija in kwistjoni, gew

stipulati l-kondizzjonijiet relativi kif jirriżultaw mill-“Copy of Order” fil-fol. 5 tal-process; u fost dawn il-kondizzjonijiet miftehma ma kienx hemm il-patt li biżżeq il-partijiet idderogaw għall-ġurisdizzjoni ta’ din il-Qorti;

Illi, però, fil-“Confirmation of Order”, li d-ditta konvenuta bagħtet għall-firma tal-atturi, għat-tergo tagħha, hemm stampati kondizzjonijiet tal-bejgħ, fosthom dik num fu (9), tat-tenur segwenti:— “This contract is governed exclusively by the Czechoslovak law. All disputes arising in connection with the present contract — unless settled by mutual agreement — shall be finally settled by arbitration under the Rules of the Arbitration Court of the Czechoslovak Chamber of Commerce, by one arbitrator nominated in accordance with the Rules. The parties assume the engagement to fulfil immediately the award rendered by the Arbitration Court. The enforcement of the award rendered can be applied for at any competent Court”;

Illi l-attur iffirma l-imsemmija “Confirmation of Order” fil-faċċata tagħha, u mhux għat-tergo.....;

Illi l-ġurisprudenza tagħna tirritjeni valida entro certi limiti u kondizzjonijiet, il-patt derogatorju għall-kompetenza territorjali; iż-żda, anki jekk jiġi ritenut illi l-kawsola fuq riferita għandha tispjega l-effikaċċja tagħha anki fiċ-ċirkus tanzi tal-każ fil-kwistjoni, l-eċċeżżjoni li l-konvenut nomine minnha jirrikava biex jikkontesta l-ġurisdizzjoni tat-tribunali ta’ dawn il-Gżejjer ma tistax tīgi attiżza fil-każ preżenti, billi ma għix sollevata “in limine litis”. Hekk ġie ritenut mill-Onorabbi Qorti tal-Appell fis-sentenza mogħtija fil-kawża “Zammit c. Civitelli” (Vol. XXIV-I-1071), fejn jingħad:— “Al patto che proroga la giurisdizione di un tribunale, colui a cui benefizio è stata tale proroga convenuta può rinunciare — ‘unicuique licet juri pro se introducto renuntiare’ — e non avendo il convenuto opposto la detta eccezione ‘in limine litis’, si ha da ritenere che egli vi abbia

rinunziato; ed in caso di tale rinunzia rivive la giurisdizione ordinaria e propria”;

Għaldaqshekk;

Tirrespingi l-eċċeżzjoni tal-inkompetenza ta' din il-Qorti opposta mill-konvenut nomine; bl-ispejjeż kontra tiegħu.
